

Eredmények

- A rendszerben jelenleg részt vevő 19 kiadó több mint 1000 folyóirat cikkeiből szolgáltat.
- 30 könyvtárban van olyan szoftver, amelyen keresztül a rendszer működtethető, ebből 14 használja is, a maradék 16 közül pedig 12 nyilvánította ki szándékát, hogy szeretne csatlakozni a szolgáltatáshoz.
- A rendszer megmutatta, hogyan lehet a folyóiratok egyes cikkeinek könyvtárközi kölcsönzését úgy bonyolítani, hogy a dokumentumokat egyenesen a felhasználó íróasztalára küldjék.

A kísérleti programról készült jelentés a sikerek ellenére komoly hiányosságokra is felfigyelt:

- egyelőre a kiadók részéről nem teljesen egyértelmű a rendszerrel való elégedettség, bár bizta-

tó, hogy egyre több kisebb kiadót is sikerül megnyerni az ügynek;

- a könyvtárak részéről komoly problémát jelent, hogy az ILLOS-helyszíneken az EASY alkalmazásba vétele kifejezetten lassan megy;
- a kérések száma a kísérleti időszak alatt nagyon csekély volt;
- komoly gondot jelentett, hogy ha a felhasználó hibázott a bibliográfiai adatok megadásánál, a rendszer nem tudta automatikusan azonosítani a kívánt tételt.

/MORROW, Terry: Electronic article supply – making life EASY-er for all. = Interlending & Document Supply, 30. köt. 3. sz. 2002. p. 112–119./

(Tóth Máté)

Az elektronikus információ és a tudományos könyvtárak funkciói

A természettudományi és műszaki gyűjtőkörű könyvtárakban régóta – így pl. az oroszországi tudományos akadémia természettudományi könyvtárában és központosított könyvtári hálózatában a 70-es évek vége óta – élnek az elektronikus információ lehetőségeivel. A szignaletikus és referatív adatbázisok használata azonban nem okozott semmiféle változtatást az általuk ellátott funkciókban.

Az elmúlt néhány évben azonban két fejlemény is radikálisan módosította a helyzetet. Az egyik: az internetre történt rákapcsolódás hatalmas mennyiségben teljes szövegű információt „zúdított” a könyvtárakba. A másik: a könyvtárak finanszírozásának drasztikus csökkenésével állománygyarapítási nehézségek léptek fel a könyvtári „oldalon”, amelyek az elektronikus kiadványok számának bővülésével a használói „oldal” felületes képviselői körében azt a benyomást keltették, hogy a könyvtárak a közeljövőben meg is fognak szűnni.

Noha az elektronikus kiadványok sokasodása a könyvtári munka valamennyi szektorában – így a gyarapításban, a tájékoztató apparátusban, az olvasószolgálatban, az állományvédelemben – egyaránt jelentős változásokat idéz elő, nincs semmi jele annak, hogy a könyvtárak ne „tudnák kézben tartani”, „uralni” ezt a „pantha rei”-trendet, továbbá annak sincs, hogy az információ előállítóinak-rendelkezésre bocsátóinak és felhasználóinak hagyományos viszonya megváltozott volna.

A tudományos könyvtárak funkciói tehát az új körülmények között is meg-, illetve fennmaradnak. Más kérdés, hogy az iménti „lényeg” keretében nyilvánvalóan bizonyos fejlődési tendenciák, szervezeti-szervezési „növumok” fognak érvényesülni. Közülük a legfontosabbak:

1. Megerősödik a könyvtárak integrálódása és működésük koordinálása az állománygyarapítás és az olvasószolgálat terén, különös tekintettel a könyvtári konzorciumokra.
2. A tudományok információellátásának biztosítása érdekében megerősödik a centralizált könyvtári rendszerek és a központi könyvtárak mint alapvető résztvevők szerepe a konzorciumok létesítésében és működtetésében.
3. A hagyományos könyvtári állományvédelem új aspektussal, nevezetesen a több könyvtári rendszer együttes használatában található elektronikus állományok védelmével gyarapodik.
4. Kiegyenlítődés következik be a különféle „rangú és rendű” könyvtárak olvasószolgálatának minőségében az elektronikus dokumentumokkal végzett munka következményeként.

/GLUŠANOVSKIJ, A. V.–KALENOV, N. E.: Elektronnaâ informaciâ i osnovnye funkcii naučnyh bibliotek. = Naučnye i tehničeskije biblioteki, 2. sz. 2002. p. 5–12./

(Futala Tibor)